

Nieuwsbrief 39
mei 2017

Redactioneel

Voor u ligt het negenendertigste nummer van de Jabalya nieuwsbrief. Een nummer met op eerste gezicht twee versies van de werkelijkheid een pessimistische variant die de toekomst in apocalyptische termen omschrijft en de andere variant die laat zien dat mensen er toch in slagen om perspectief te creëren. Maar nader beschouwd zijn het twee kanten van dezelfde medaille.

Het gaat in beide gevallen over het maatschappelijk verval als gevolg van de blokkade.

We hebben hierover al vaak bericht en eigenlijk vallen we steeds in herhaling want in essentie is het ook al tien jaar hetzelfde liedje. Gezien de duur van de blokkade en oorlogsschade van drie interventies is er naast grote armoede en gebrek ook groot onderhoud nodig aan basisvoorzieningen zoals water en elektriciteit en bij het oplossen daarvan speelt de blokkade ook een saboterende rol. Beide voorzieningen staan op punt van instorting en een oplossing is niet in zicht mede ook door de slechte verhoudingen tussen Hamas en de Palestijnse Autoriteit.

De andere kant gaat over gewone burgers in Gaza die ondanks deze moeilijke omstandigheden met vindingrijkheid en doorzettingsvermogen toch het hoofd boven water houden door kleine ondernemingen te beginnen. Maar ook omdat ze geen keuze hebben ze kunnen niet bij de pakken neerzitten want diegene die dat wel doen raken aan lager wal en dat komt ook in toenemende mate voor.

Het zal u niet verbazen dat we wederom een beroep op u doen om een bijdrage te leveren aan de Palestine Medical Relief Society zeker als u leest wat onze bijdrage concreet voor mensen in Jabalya in 2016 heeft betekend. Verder hebben we nog een recensie van een boek van documentairemaker Laurens Samsom en de aankondiging van een lezing op 7 juni van een gelauwerde journalist: Rami Khouri.

De jeugd van Gaza zoekt nieuwe wegen om de economische situatie aan te pakken

Een aantal jongeren gebruikt onorthodoxe middelen en methoden om aan werk te komen. Zij verwerpen de bittere realiteit en zetten hun talenten en capaciteiten in om hun families te ondersteunen.

Door de escalatie van de crisis en de belegering van de Gazastrook door Israël, en doordat er duizenden afgestudeerden werkeloos rondlopen door de moeilijke economische omstandigheden, zoeken veel jongeren in de Gazastrook ongewone manieren om toch kansen voor zichzelf te scheppen en een inkomen te verdienen in een gebied dat grotendeel verwoest is en dat belegerd wordt.

Hamdi Shaa'aa (29 jaar) en zijn zus Dima (27 jaar) gaven zich niet over aan de slechte economische omstandigheden en het gebrek aan kansen op werk. Ze proberen zich een inkomen te verwerven met hun kunstwerken: tekeningen op glas en gebruiksvoorwerpen. Ze graveren en kleuren letters.

De twee besteden het grootste deel van hun tijd in een kamer vol prachtige kleuren en glas in wonderlijke

Vervolg op pg. 2

Vervolg van pg. 1

vormen, om een lijst met aanvragen af te werken die ze ontvangen via sociale media. Ze ontwikkelen dingen in overleg met hun klanten. Het is een project waar ze een jaar geleden mee zijn begonnen.

“Het idee kwam zeven jaar geleden van mijn zus Dima. Ze wilde gebruik maken van onze schoolvakanties, vertelt Hamdi. Hij is inmiddels afgestudeerd in architectuur en business administration. “We ontwikkelen ons project dat we ‘Souvenir’ noemen, van ons eigen geld nadat het ons niet lukte om gepaste banen te vinden na onze studie. We krijgen veel bewondering en aanmoediging van onze klanten. De meeste aankopen vinden plaats rond feestdagen zoals Valentijnsdag, moederdag, Ramadan, islamitische feestdagen en christelijke feestdagen.”

Leefomstandigheden in Gaza

In Gaza zijn veel problemen doordat dingen schaars zijn. De grondstoffen die ze nodig hebben zijn schaars - zoals hout, keramiek, en geschilderd glas - door de Israëlische belegering en bezetting. “En daar komen ook nog belastingen bij,” vertelt Dima. “Ik zou willen deelnemen aan exposities buiten Gaza om mijn spullen te vermarkten en om nieuwe markten te openen.

Grote armoede

Het Palestijnse Centrum voor Mensenrechten (PCHR) zegt dat de Israëlische blokkade die nu al tien jaar duurt, de armoedecijfers richting 65% heeft gedreven. De werkeloosheid is van 47% naar 80% gegaan. Het gebied is helemaal afhankelijk van buitenlandse hulp om in de minimum dagelijkse levensbehoeften te voorzien.

Het eerste mobiele restaurant

Maaz Hassanat, een zesentwintigjarige doctorandus en zijn broer Mahmoud, een achtentwintigjarige

ICT'er, hebben een project opgezet om knapperige kip te verkopen in een fastfoodrestaurant, het eerste in Gaza. Ze willen er hun familie mee onderhouden. Een mobiel restaurant in aantrekkelijke kleuren en versiering trekt de straten. Daarmee ruilen ze hun werkeloosheid in voor werkkleding. Het idee werd in april 2016 gelanceerd nadat de twee uitgeput waren van hun zoektocht naar werk in een land waar de werkeloosheid iedere dag toeneemt.

“We kregen het idee toen we een online-video bekeken waarin mobiele restaurants in Europese en Arabische landen werden getoond. Het idee ligt ver van wat we op de universiteit hebben geleerd, maar het is beter dan thuis zitten en wachten op de baan die nooit komt,” zegt Mahmoud. Hij legt uit dat de voortdurende sluiting van de grensovergangen door het Israëlische beleg een belemmering vormt voor de aanvoer van de benodigde apparatuur voor het restaurant, maar dat ze dit obstakel hebben overwonnen, en dat ze het restaurant tegen minimumkosten hebben kunnen openen. Hij is blij met zijn succes en de stijgende vraag doordat ze naar de inwoners van Gaza toegaan, in plaats van te wachten tot die naar hen komen.

Schep een baan

Mahmud al-Kafarneh (28 jaar) is getrouwd en onderhoudt zijn familie. Hij zette een project op om vers suikerrietsap te verkopen. Hij rijdt met een tuk tuk door de straten van Gaza Stad en de vluchtelingenkampen, waarmee hij werk voor zichzelf creëert omdat hij in zijn eigenlijke vak geen werk vindt. En hij hoeft geen suikerriet te kopen, want die verbouwd hij zelf.

De ernst van de economische en sociale situatie

Mohammed Abu Jiyab, de redacteur van de

economische krant, benadrukt de slechte economische situatie in de Gazastrook. Die zijn nog erger geworden door de strubbelingen tussen Hamas en de Palestijnse autoriteit. Die had tot gevolg dat de salarissen van de overheidsmedewerkers in Gaza niet meer uitbetaald worden. Daarmee gaat de koopkracht in Gaza nog meer omlaag. En daarmee ook de productie die al bijna vernietigd is door de jarenlange belegering. Dit heeft volgens Jiyab ook negatieve gevolgen voor het sociale leven, doordat problemen binnen families zich opstapelen en gezinnen uiteenvallen.

Verkoper van gepofte mais

Bij de kruising bij de markt van de Soek in het centrum van Gaza, staat de 41-jarige Ahmed Said voor zijn wagen gepofte mais te verkopen. Het idee voor dit project begon drie jaar geleden, nadat alle andere mogelijkheden om zijn gezin te voeden waren uitgeput. Hij wil zijn gezin kostte wat kost tegen behoefte te beschermen. Said begon zijn idee uit te voeren na de Israëlische aanval in 2014, toen het beleg werd geïntensiveerd en zijn werk stopte. Hij rustte een handwagen uit met een gasfles en ging popcorn verkopen in bekers. "Er is vraag naar onder mijn klanten omdat dit nog

betaalbaar is. Het blijft mijn droom om een echte winkel op te zetten.

Grotbewoners

Veel jonge inwoners van Gaza hakken tegenwoordig zelfs grotten uit in de rotsen om er in te gaan wonen en zo hun gezinnen een onderdak te bieden in de moeilijke situatie. Er zijn meer dan 150.000 mensen in Gaza die hun universiteitsstudie hebben afgerond maar die geen werk kunnen vinden. Ze dromen er van om eindelijk een baan te vinden.

Hanin Othman, vertaling Marco in 't Veldt

Humanitaire watercrisis in Gaza door blokkade Israël

Een rapport van Oxfam Novib, uitgebracht op Wereldwaterdag (22 maart), luidt de noodklok over de humanitaire watercrisis in Gaza. Nog maar 4% van het beschikbare drinkwater is geschikt voor menselijke consumptie. Daarnaast zijn de sanitaire voorzieningen desastreus. Perspectief op verbetering is er niet; nog verdere verslechtering valt te verwachten.

Het is niet voor het eerst dat hulporganisaties aandacht vragen voor een dreigende watercrisis in Gaza. Al voor de laatste oorlog in 2014 werd duidelijk dat de voorraden opraken en dat er op korte termijn niet meer voldaan zou kunnen worden aan de vraag naar schoon drinkwater van 1,8 miljoen Palestijnen in Gaza. Het probleem was niet zozeer dat er geen plannen bestonden om de situatie te verbeteren, maar dat deze door de Israëlische blokkade van Gaza onmogelijk werden gemaakt. Enerzijds omdat de noodzakelijke onderdelen om de infrastructuur te verbeteren onvoldoende binnen konden komen. Anderzijds omdat de westerse internationale gemeenschap onder druk van Israël en de Verenigde Staten geen contact onderhoudt met de Hamasregering van Gaza. Hulpprogramma's

moesten lopen via de Palestijnse Autoriteit, die juist in Gaza geen gezag heeft. De 'Palestinian Water Authority' in Gaza is verantwoordelijk voor de water- en afvalwaterhuishouding en moet het ter plekke maar zien te regelen met de Hamasautoriteiten, op de vingers gekeken door Israël. Natuurlijk is het ook treurig dat beide Palestijnse partijen niet tot samenwerking in staat bleken waardoor de beschikbare hulpprogramma's onvoldoende gerealiseerd konden worden. Maar de weigering om rechtstreeks met Hamas zaken te doen ligt daar wel aan ten grondslag.

De Israëlische aanval op Gaza en de daaruit voortvloeiende oorlog van 2014 verergerden de situatie dramatisch. De drinkwatervoorziening werd zwaar beschadigd,

Vervolg op pg. 4

evenals de zuiveringsinstallaties van afvalwater. Na het staakt het vuren werd de noodzaak om herstelmaatregelen te nemen om de humanitaire nood aan te pakken wijd en zijd erkend, en er kwam geld beschikbaar. Om maatregelen mogelijk te maken kwam er een tijdelijke regeling, het 'Gaza Reconstruction Mechanism' (GRM). Dit was een overeenkomst tussen de VN, Israël en (ja opnieuw) de Palestijnse Autoriteit. De bedoeling was om met inachtneming van de 'Israëlische veiligheidsbehoefte' te zorgen voor een herstel van de door de oorlog vernielde infrastructuur. Israël stelt namelijk dat veel materialen en onderdelen die voor de reconstructie van de infrastructuur nodig zijn ook militair gebruikt kunnen worden ("dual use"). Welke materialen en goederen dat zijn wordt eenzijdig door Israël vastgesteld, wisselt nog weleens en komt niet overeen met wat internationaal als zodanig gedefinieerd wordt.

Nu, ruim twee jaar na de oorlog, blijkt dat het herstel van de drinkwatervoorziening in Gaza ernstige vertraging oploopt. Op dit moment dreigt het gebrek aan schoon drinkwater en goede sanitaire voorzieningen om te slaan in een crisis, zo stelt het bovengenoemde rapport van Oxfam Novib. Uit het onderzoek blijkt dat het GRM onberekenbaar is en in gebreke blijft en dat het systeem de illegale blokkade van Gaza door Israël lijkt te legitimeren. Ook vraagt Oxfam aandacht voor de rol van de Nederlandse overheid in de (mede-)financiering van het GRM.

Oxfams landendirecteur Chris Eijkemans: "Het Oxfam onderzoek laat zien het GRM-systeem eerder de blokkade formaliseert dan dat het de blokkade

Feiten uit het Oxfam onderzoek:

- 2.950 onderdelen die nodig zijn om de infrastructuur op te bouwen wachten nog op goedkeuring om toegelaten te worden.
- Slechts 16% van de onderdelen die zijn ingediend voor goedkeuring via het GRM-systeem zijn door de blokkade gekomen.
- De meeste onderdelen wachten tussen de 61 en 100 dagen op een reactie van goedkeuring of afwijzing.

bestrijdt. We zien de laatste jaren juist een escalatie van de watercrisis in Gaza: het lukt het GRM niet om de beperkingen die de blokkade met zich meebrengen aan te pakken en er wordt niets gedaan om het systeem te verbeteren zodat de water- en sanitaire voorzieningen hersteld worden."

"Wat eerst werd gezien als een onvolmaakte, zogenaamd tijdelijke maatregel is nu verankerd in de bureaucratie van de 10-jarige blokkade, gefinancierd en gesteund door de internationale gemeenschap. Het geeft de schijn van legitimiteit aan de Israëlische controle over de Gazastrook. Het resultaat is ondrinkbaar water en ondeugdelijke sanitaire voorzieningen en weinig hoop op verbetering in de toekomst. Slechts 4% van het water is geschikt is voor consumptie.", aldus Chris Eijkemans.

De beperkingen van het GRM-systeem worden verergerd door de onderlinge Palestijnse conflicten tussen de autoriteiten van de Westelijke Jordaanoever en die van de Gazastrook. Het rapport roept hen op tot verzoening en het verbeteren van de coördinatie bij de wederopbouw en ontwikkeling van de Gazastrook.

Hebron is de bezetting in het quadraat

Op vrijdag 24 februari brachten Ahmad en Muhanned, twee jonge mannen uit al-Khalil (Hebron op de Westbank) een bezoek aan Groningen. Zij zijn actief binnen 'Youth Against Settlements' (YAS), een actiegroep die zich verzet tegen de voortgaande overname van de stad door Joodse kolonisten. Het bezoek maakte onderdeel uit van een tour door Nederland waarbij van maandag 20 februari tot en met zondag 26 februari verschillende Nederlandse steden werden bezocht.

Robert Soeterik, Midden-Oosten specialist, hield een korte inleiding. Hij benadrukte de extreme situatie in Hebron waar enkele honderden zeer extreem religieuze Joden ongeveer 20 procent van de stad hebben gekoloniseerd, boven de wet leven en de Palestijnse bevolking proberen weg te treiteren. Dat deel van de stad ('H2') staat onder controle van het Israëlische leger. Om de kolonisten te beschermen is een Israëlische troepenmacht van enkele duizenden soldaten in de stad aanwezig. Alle kenmerken van de bezetting van de Westbank vind je in Hebron, maar dan extremer door de aanwezigheid van de Joodse kolonisten. Voor hen geldt er regulier burgerlijk recht, terwijl de Palestijnen gebukt gaan onder militair recht. Dat betekent een repressief bezettingsregime van huisuitzettingen, het instellen van een avondklok, het permanent afsluiten van hele straten in het stadscentrum en checkpoints. De situatie is alleen enigszins vergelijkbaar met Oost-Jeruzalem waar ook een actief kolonisatiebeleid wordt gevoerd ten koste van de Palestijnse bevolking.

De aanwezigheid van Joodse kolonisten in Hebron heeft een religieuze achtergrond. Zij beschouwen Hebron zelfs als belangrijker dan Jeruzalem vanwege het feit dat aartsvader Abraham, zijn vrouw Sarah en hun zoon Jacob er begraven liggen. Zij streven ernaar dat Hebron een exclusief Joodse stad wordt zonder Palestijnse bevolking. Hun aanwezigheid leidt tot een stad opgesplitst in een Joods deel (H2) en een Palestijns deel (H1).

Empowerment

Ahmad vertelt dat 'Youth Against Settlements' een actiegroep is die de bouw en uitbreiding van Israëlische nederzettingen op de Westbank probeert tegen te gaan door geweldloos verzet. Ze zijn ook heel actief in Al-Khalil zoals Hebron in het Arabisch heet. Door vooral jonge Palestijnen te 'empoweren'

en te onderrichten, moedigt YAS de bewoners van Al-Khalil aan om in de stad te blijven wonen, standvastig te zijn en zich aan te sluiten bij het geweldloze verzet.

Ahmad en Muhanned zitten in het mediateam, zorgen ervoor dat mensenrechten-schendingen gefilmd worden en motiveren mensen om hetzelfde te doen. "We zijn niet zoals andere mensen onschuldig tot schuld bewezen is, maar schuldig totdat we onze onschuld bewijzen, dus we hebben zoveel mogelijk bewijsmateriaal nodig." Als onderdeel van het media team zijn Ahmad en Muhanned actief op sociale media. Ze vertellen dat de Israëlische autoriteiten ook steeds meer op sociale media focussen en hen in de gaten houden. Een activist van hun groep is bijvoorbeeld gearresteerd om een stuk dat hij had geschreven over Gaza. Een ander is door een Israëlische soldaat met de dood bedreigd vanwege een Facebook-post. Volgens Ahmad is de situatie in Hebron sinds de Tweede Intifada niet zo heftig geweest en met name jongeren zijn het doelwit. Het Israëlische leger heeft in de Westelijke Jordaanoever in 2016 zeker 32 Palestijnse kinderen gedood.

Ahmad: "Om je een idee te geven; waar ik woon bevinden zich in een straal van één kilometer achttien checkpoints en militaire posten. Rond zonsondergang sta je makkelijk twee uur in de rij. Sinds anderhalf jaar zijn we letterlijk genummerd en moeten we bij alle checkpoints onze identiteitsbewijzen laten zien, soms word je zelfs gecheckt als je je eigen huis in wilt. Iedere keer als ik langs een checkpoint moet, leg ik mijn leven in handen van Israëlische soldaten. Ik heb minstens twintig keer een M16 tegen mijn hoofd gehad. Ik kon gelukkig met de situatie omgaan en spreek goed Engels en Hebreeuws, dus dat heeft me gered. Andere Palestijnen konden er niet mee omgaan of

Vervolg op pg. 6

verstaan de bevelen niet en zijn vermoord. Bij één van die checkpoints vlakbij mijn huis zijn al 23 Palestijnen gedood, ik kon vanaf mijn huis de schoten horen.”

Toch willen ze ook niet dat mensen in Europa denken dat Hebron alleen maar een gevaarlijke stad is: “Het is een hele mooie stad, één van de oudste, nog bewoonde steden ter wereld. We willen iedereen dan ook oproepen om naar Hebron te komen. Niet alleen om de mensenrechtensituatie met eigen ogen te zien, maar ook om de cultuur en de mensen te leren kennen en van het eten te genieten. Hebron staat bekend als de stad waar niemand met honger naar bed gaat, omdat er altijd eten gedeeld wordt. Door de heilige geschiedenis van de stad zegt men zelfs dat het eten hier nog beter smaakt’.

Campagne ‘Open Shuhada Street’

Ahmad en Muhanned zijn in Nederland om hun campagne ‘Open Shuhada Street’ te promoten die voor de achtste keer wordt gehouden. Shuhada Street was één van de belangrijkste winkelstraten in Hebron, maar in 1994 werden de 1800 winkels van Palestijnse eigenaren gesloten. Volgens afspraken tussen de Palestijnse Autoriteit en de Israëlische regering moet de straat geopend en weer toegankelijk worden, maar dat gebeurt niet. Daarom is de campagne, zoals de meeste campagnes van Youth Against Settlements, behalve lokaal ook internationaal.

Ahmad: “We komen naar verschillende landen om scholen, universiteiten, politieke partijen en andere plekken te bezoeken en om te praten over de situatie in Hebron. Vorig jaar hebben onze vrijwilligers 152 acties gevoerd in acht landen en dit jaar verwachten we minstens driehonderd acties in heel Europa. Onze vaste groep bestaat uit zo’n vijftig vrijwilligers, maar tijdens specifieke acties zijn we soms wel met vijf tot zesduizend mensen.”

Toekomst

Als het om de nabije toekomst gaat is Ahmad niet zo optimistisch: “Het is vooral mijn doel om dat wat we hebben te behouden, al zie ik eigenlijk vooral dat we steeds meer land en huizen kwijt raken. Vroeger waren mensen nog kwaad en gingen ze de straat op nadat iemand doodgeschoten werd. Nu zie je minder reactie, mensen weten niet wat ze kunnen doen en zijn bang om zelf de volgende te worden.”

Maar als ze echt geen vertrouwen in de toekomst zouden hebben, zouden ze hier vandaag niet zijn om mensen te vragen om mee te doen met hun campagne. Muhanned: “Misschien niet in mijn leven, maar in dat van mijn kinderen of kleinkinderen. We hebben wel hulp nodig van buitenaf, want alleen redden we het niet. Zeker met Trump als Amerikaanse president ben ik soms bang voor een nieuwe Intifada. We willen aan mensen in Europa vragen om mee te doen met onze campagne, en druk te zetten op hun regering alsook op de Israëlische regering.”

Pieter van Niekerken

zie ook website de website van
Youth Against Settlement op www.hyas.ps

Rapportage van besteding van gelden ingezameld door Stichting Groningen-jabalya voor de Palestine Medical Relief Society in 2016

In totaal ontving de PMRS in 2016 van de stichting € 4.982 omgerekend ruim 5.000 dollar. Dit bedrag is besteed aan twee doelen:

1. Voor een bedrag van ruim \$3.000 zijn medicijnen aangeschaft voor de Abdul Shafi kliniek in Jabalya

Wat doet de Haidar Abdul Shafi gezondheidskliniek? Deze kliniek is opgericht in 1985 en biedt primaire gezondheidszorg aan ongeveer 120.000 bewoners van Jabalia-El-Fkhora . De dienstverlening concentreert zich op zowel preventieve als op curatieve zorg. Gemeenschapswerkers, artsen, specialisten op het gebied van vrouwelijke gezondheid , laboranten dragen allen bij aan de holistische PMRS filosofie op gezondheid en algemeen welzijn. De medewerkers doen daarbij een beroep op de faciliteiten van de kliniek maar bezoeken de patiënten ook thuis. De kliniek is twaalf uur per dag en zes dagen per week open.

Het centrum moet opereren onder instabiele omstandigheden als gevolg van de politieke situatie, de voortdurende belegering van de Gazastrook en de gesloten grenzen. Om aan de eisen van de gemeenschap te blijven voldoen wordt een constante inspanning gevraagd op het gebied van personeel, medicijnen, medische apparatuur, laboratorium uitrusting, en brandstof. In totaal maakten 29.663 mensen gebruik van het centrum in 2016 verdeeld over 8540 mannen en 21.123 vrouwen. In ruim 8800 gevallen ging het om jongeren onder de 18 jaar en in 20854 gevallen betrof het volwassenen waarvan 16.893 vrouwen.

Voor een reportage over de kliniek zie de site <http://www.groningen-jabalya.com/?p=1421>

2. Behandeling van patiënten buiten Gaza

2.400 dollar werd gebruikt om patiënten te ondersteunen die hun behandeling buiten Gaza moesten ondergaan. Dit is een belangrijke dienst die door de PMRS wordt aangeboden. Deze patiënten hebben meestal financiële problemen en kunnen zich de kosten van de reis niet veroorloven. De PMRS biedt \$200 voor elke reizende patiënt, afhankelijk van de beschikbare middelen.

Van de bijdrage van de stichting hebben in totaal 12 personen ondersteuning ontvangen. Vijf mannen waarvan drie jongens onder de leeftijd van 18 jaar en 2 mannen van boven de 18 jaar. Van de zeven vrouwen waren vier meisjes onder de leeftijd van 18 en drie vrouwen boven de 18 jaar. Veel voorkomende ziekten in deze groep zijn verschillende vormen van kanker en nierfalen.

Inzamelingsactie Gaza 2017

In juli en augustus 2014 richtte Israël met een verwoestende aanval een bloedbad aan onder de bevolking en bombardeerde hele wijken plat. De gevolgen zijn bekend: ruim 2100 doden waarvan ruim 300 kinderen en 11.000 gewonden waarvan ruim 3000 kinderen. Het grootschalige geweld is sinds augustus 2014 gestopt maar de aanval is eigenlijk nog steeds aan de gang. In de vorm van het blokkeren van de wederopbouw waardoor de schade die is aangericht niet hersteld kan worden en mensen elke dag geconfronteerd worden met de gevolgen van wat er toen gebeurde. En dat met honderdduizenden getraumatiseerde kinderen. Maar het handhaven van de blokkade betekent ook dat elke ontwikkeling onmogelijk wordt. De werkloosheid onder jongeren is 60%! Daar komt bij dat de UNWRA, de belangrijkste hulporganisatie voor de 1,2 miljoen vluchtelingen in Gaza, grote financiële tekorten heeft en moet bezuinigen op hulp. We kunnen de bevolking in deze omstandigheden niet in de steek laten.

Daarom zetten wij onze hulpactie voor de Palestine Medical Relief Society voort. Deze kan een belangrijke rol spelen in het verlenen van die hulp maar dat kan alleen als zij over voldoende middelen beschikt. Voor meer info: <http://www.groningen-jabalya.com/inzameling>

Stort op rekeningnummer NL92 INGB 0006 6876 78
t.n.v. Stichting Groningen-Jabalya o.v.v. "noodhulp"

Het eerste drummeisje van Gaza

Er is geen enkele twijfel mogelijk: deze jonge vrouw gelooft in haar talent. Zoals ze vol zelfvertrouwen de drumruimte van de Sayed Darwish muziekschool in Gaza binnenloopt! Nana Ashour, is Gaza's eerste 'drummeisje.' Ze strijkt haar haren voor haar ogen weg. En voordat ze met hulp van haar leraar haar eerste roffels maakt op de drums, groet ze eerst iedereen om haar heen.

"Drummen tijdens een echt concert, is echt een droom voor mij", zegt Ashour. "Ik stel me het moment voor dat ik stilsta op het podium en de reactie van de mensen zie als ze een meisje zien drummen."

Ashour bereidt haar eerste concert voor dat zal worden gehouden op het Al-Mishal cultuurcentrum in Gaza stad. Het optreden wordt georganiseerd door haar muziekschool en zal ook de talenten van de plaatselijke 'Sol Band' laten horen, waarvan haar drumleraar lid is. Hij is Fares Anbar en is tweeëntwintig jaar oud.

Kritiek

Ashour staat op het punt af te studeren van haar middelbare school en droomt er van om meer gelegenheden te hebben om op te treden voor een publiek dat haar respecteert en haar talent waardeert. Om als meisje te drummen in een conservatieve gemeenschap is niet altijd gemakkelijk voor haar geweest. Ze heeft veel steun maar krijgt ook veel kritiek. Eén van haar uitdagingen komt uit haar eigen vriendenkring die haar er van beschuldigd dat ze geen respect heeft voor haar eigen cultuur en tradities. "Sommigen praten niet meer met me," vertelt ze.

Negatieve kritiek komt er ook van haar leeftijdsgenoten en hun ouders, van wie er enkele zeiden dat ze echt niet konden geloven dat er zoiets gebeurde in Gaza. "Is dit Gaza? Dat meisje zou moeten studeren voor school," klaagde één van hen. Anderen vonden dat het 'haram' (verboden) is voor meisjes om muziek te leren. "Dit is niet acceptabel binnen de Islam," zei er één. En een ander: "Waarom maakt zij muziek?"

En ze draagt niet eens een hijab!" Voor sommigen betekent het simpele feit dat ze sinds 2007 al onder beleg van Israël liggen, dat iedere vorm van vermaak verboden zou moeten zijn. "We leven in ellende, moeten onze kinderen dan muziek maken en dansen?" Gelukkig steunen Ashours

ouders haar wel en moedigen haar aan om haar talent te gebruiken. Als oudste van vier zusters weet ze hoe 'open-minded' haar familie is. Vooral haar moeder, een journaliste, moedigt haar aan.

Ze legt uit dat het zelfs voor ouders die hun kinderen dit soort dingen toestaan, ongewoon is om er foto's of video's over te publiceren of om hen te laten optreden. "Sommige ouders weten dat hun kind talent heeft, maar durven de confrontatie met de maatschappij niet aan. Dit raakt de meisjes en ontmoedigt ze, ze hebben het gevoel dat hun talent een taboe is."

De directeur van Gaza's Edward Said National Conservatorium voor Muziek (ESNCM), de zeventigjarige Ibrahim al-Najjar, wijst er op dat meisjes in Gaza meestal instrumenten kiezen zoals de piano, gitaar of viool. Zover hij weet is Ashour de enige die drumt.

Hoe het begon

Voordat de familie in 2015 terugkeerde naar Gaza, woonde zij vijf jaar in Egypte. In die tijd kon Nana muziekles nemen en zelfs deelnemen aan schoolconcerten.

"Toen ik negen was ging ik met mijn familie naar Egypte. Daar liep ik in de Al-Husseinbuurt, een oude buurt vol muziekinstrumenten en oude winkels. Ik pakte er een tabla vast, een oude oriëntaalse drum, en begon er op te spelen. De eigenaar van de winkel vond dat leuk en gaf me een kleine tabla als cadeau. Dat was mijn eerste muziekinstrument," vertelt ze.

Anders dan in Gaza had ze in Egypte veel vrienden die muziekinstrumenten speelden.

Maar toch was ze het enige meisje op school dat de tabla speelde. Afgelopen oktober nam ze de volgende stap om een professionele drummer te worden, ze nam muziekles op de Sayed Darwish Muziekschool. Doordat drums zo duur zijn, heeft ze zelf nog geen drumstel. Dat weerhoudt haar er niet van om thuis te oefenen, en dat heeft de

nodige extra creativiteit aan haar drumspel toegevoegd. Haar drums thuis zijn pannen van plastic en metaal, en haar favoriete drumsticks zijn grote houten lepels.

Aanleg

“Hoewel het raar klinkt, vind ik het leuk om zo te oefenen en ik voel dat ik vooruit ga,” vertelt Ashour. De kwaliteit van de muziekinstrumenten is een groot probleem voor muzikanten, als ze er al aan kunnen komen. In de hele muziekschool staat slechts één drumstel, en dat is ook nog eens oud en van slechte kwaliteit. Alleen als er een video wordt opgenomen wordt er een beter drumstel geleend van een drummer. Vorig jaar oktober ging er een video van 1 minuut viral op internet. Anbar en Ashour hadden hem samen gemaakt. De reacties waren zo positief dat er zich meteen vijftien meisjes aanmeldde voor de lessen op de muziekschool, waarvan er enkele wilden leren drummen.

Muziekschool directeur Ibrahim al-Najjar: “Ik werk nu al 46 jaar in de muziek. Het is mijn ervaring dat meisjes meer aanleg hebben voor muziek maken

dan jongens. Hier in Gaza hebben we 180 leerlingen waarvan er 120 meisjes zijn. In de komende jaren zullen de huidige studenten afstuderen en een revolutie veroorzaken in de gemeenschap van Gaza.”

Mousa Tawfiq/ Middle East Eye

Foto: Mohammed Asad

Vertaling: Marco in 't Veldt

Stichting Groningen-Jabalya organiseert i.s.m. The Rights Forum

Lezing: 50 jaar bezetting Palestina Rami Khouri, journalist en politicoloog

Het is vijftig jaar geleden dat Israël de Westelijke Jordaanoever (inclusief Oost-Jeruzalem) en Gaza veroverde. Oost-Jeruzalem werd geannexeerd. Op de Westelijke Jordaanoever werden tot dusver 126 nederzettingen gebouwd en tientallen “buitenposten”. In 1967 woonde er geen enkele Israëli op de Westoever en Oost-Jeruzalem, nu wonen er meer dan 630,000.

De nederzettingen, hun landerijen en infrastructuur zijn gebouwd op Palestijns land, in strijd met het internationaal recht en met talrijke resoluties van de VN-Veiligheidsraad. Het bestaan van de nederzettingen betekent een schending van Palestijnse mensenrechten waaronder het recht op eigendom en het recht om vrijelijk te reizen. Israëli's en Palestijnen worden fundamenteel ongelijk behandeld. Israël's nederzettingenpolitiek heeft het Palestijnse recht op zelfbeschikking en een levensvatbare Palestijnse staat onmogelijk gemaakt.

De wereldgemeenschap beschouwt de Israëlische nederzettingen als illegaal en praktisch geen land ter wereld erkent de Israëlische soevereiniteit over Oost-Jeruzalem. Waarom gedooft de wereld dan toch vijftig jaar bezetting, onteigening en discriminatie? Waarom mislukte het vredesproces? De Palestijns-Amerikaanse politicoloog en journalist Rami Khouri gaat in op die vragen.

Rami Khouri (1948) is bekend van zijn vele mediaoptredens, onder andere op CNN en Al Jazeera English. Hij schrijft geregeld voor toonaangevende internationale publicaties, waaronder de Financial Times, de Boston Globe en de Washington Post. Khouri is verbonden aan de Amerikaanse Universiteit van Beiroet en was eerder hoofdredacteur van The Jordan Times en The Daily Star. Hij won de Eliav-Sartawi Award voor Midden-Oosten Journalistiek en was mede-ontvanger van de Pax Christi International Peace Award voor zijn inspanningen om vrede en verzoening in het Midden-Oosten te bevorderen.

**Woensdag 7 juni
20.00 uur (zaal open 19.30 uur) toegang gratis
Offerhauszaal, Academiegebouw, Broerplein 5, Groningen**

Electriciteitscrisis in Gaza escaleert

Sinds het begin van de winter is de elektriciteitsuitval in de Gazastrook verder toegenomen. Er is gemiddeld vier uur stroom per dag, maar wanneer die stroom beschikbaar komt is van te voren niet bekend. Soms is er midden in de nacht plotseling stroom en staat iedereen op om bijvoorbeeld kleren te gaan wassen.

De kwetsbare bevolkingsgroepen die in de honderden hoogbouw appartementen wonen hebben het bijzonder moeilijk, met name ouderen, zieken en gehandicapten, omdat liften onbruikbaar zijn. De elektriciteitscrisis, die wordt verergerd door het gebrek aan alternatieve brandstoffen, heeft de al langere tijd ernstige humanitaire crisis, als gevolg van de afsluiting van de Gazastrook, verder verdiept. Zelfs het fundamentele recht op leven komt in gevaar zoals blijkt uit de toename van het aantal sterfgevallen, met name onder kinderen. De oorzaak zijn o.a. branden die uitbreken na het gebruik van onveilige alternatieven, een fenomeen dat vooral onder families voorkomt die onder de armoedegrens leven.

In reactie op deze situatie gingen duizenden

bewoners in januari de straat op om hiertegen te protesteren. Echter, de autoriteiten in Gaza die verantwoordelijk zijn voor de interne veiligheid reageerde door tientallen mensen voor ondervraging te dagvaarden en door huizen binnen te vallen en mensen te arresteren. Daarnaast werden zij gedwongen tot het ondertekenen van onduidelijke documenten waarmee zij verklaarden "respect voor de wet" te hebben en zich te onthouden van het verstoren van de zogenaamde "openbare veiligheid".

Mensenrechtenorganisatie Al Mezan is zeer bezorgd over deze reactie van de autoriteiten, die er niet in slaagt om het ernstige elektriciteitsprobleem aan te pakken, en veroordeelt dan ook de acties tegen de vreedzame protesten. Dergelijke acties schenden

Recente ontwikkelingen

Nadat de enige energiecentrale in Gaza op zondag 16 april stil viel als gevolg van gebrek aan brandstof, maakte de energiemaaatschappij maandag bekend dat de nog beschikbare energie ongeveer 1/3 is van de dagelijkse behoefte in de Gazastrook. Zonder de bijdrage van de enige centrale moet de stroom geïmporteerd worden, hoofdzakelijk uit Israël en een klein beetje vanuit Egypte.

Plaatsvervangend hoofd van de Gazaanse energie autoriteit, Fathi al-Sheikh Khalil, beschuldigde de Palestijnse Autoriteit ervan een nieuwe electriciteitscrisis te hebben veroorzaakt. "Ze hebben plannen voor meer capaciteit en de aanleg van een gasleiding naar de energiecentrale steeds uitgesteld".

Bovendien is de noodzakelijke brandstof voor de centrale onbetaalbaar geworden door de belasting die de PA erover heft. Volgens Khalil kost de brandstof door die heffing elke maand vijftig miljoen shekel terwijl het zonder die belasting maar 20 miljoen zou zijn.

Het gevolg voor de inwoners van de Gazastrook is dat zij zes uur stroom hebben gevolgd door een periode van twaalf uur zonder, terwijl de laatste tijd de stroomvoorziening was verbeterd met een periode van acht uur stroom afgewisseld met een periode van acht uur geen stroom. Die verbetering was mogelijk door de financiële bijdrage van Qatar en Turkije waarmee brandstof voor de centrale kon worden gekocht, maar die bijdrage is nu op.

Volgens Al Jazeera verwachten de inwoners zelfs dat het weer net zo slecht wordt als begin dit jaar met periodes van slechts vier uur stroom aaneen.

zowel het Palestijns recht alsmede het internationaal humanitair recht, met name het recht op vrijheid van meningsuiting, expressie, en vreedzame vergadering.

Volgens waarnemers van Al Mezan verzamelden duizenden mensen zich in de avonden van donderdag 12 januari 2017 in het Jabalya vluchtelingenkamp. Vandaar liepen de demonstranten door de belangrijkste straten van Jabalya naar het elektriciteitsbedrijf. De politie reageerde met geweld op de demonstranten door in de lucht te schieten en door op de demonstranten in te slaan met knuppels. Als gevolg daarvan liep Mohammed Al Baba, een journalist van Agence France Presse, een snee boven zijn linkeroog op en werd zijn camera in beslag genomen, die hij overigens later weer terug kreeg. Ook journalist Fares Akram Al Ghoul van Associated Press werd door de politie aangevallen. Zes andere mensen liepen kneuzingen op. Ook arresteerde de politie een aantal mensen die ook een dagvaarding kregen.

Al Mezan benadrukt dat ieder mens het recht heeft om vreedzaam te protesteren en druk uit te oefenen op beleidsmakers om hun leven te verbeteren; ook over problemen rond de elektriciteitsvoorziening. Artikel 26 van de Palestijnse grondwet geeft de Palestijnen het recht om deel te nemen aan het politieke leven, zowel individueel als collectief, en met name artikel 2 van de Wet op

de Openbare Vergadering uit 1998 bepaalt dat burgers het recht hebben om vrijelijk openbare bijeenkomsten te organiseren. Wetshandhavers moeten handelen in overeenstemming met de wet en binnen de autoriteit die door de wet is toegekend met betrekking tot de bescherming van de publieke en persoonlijke rechten. Het is wetshandhavers daarom verboden hun macht op dit gebied te misbruiken.

Volgens het Internationaal Verdrag inzake burger- en politieke rechten, mogen er geen beperkingen worden opgelegd aan de uitoefening van deze rechten, die in overeenstemming zijn met de wet en niet in strijd zijn met het belang van de nationale veiligheid of de openbare veiligheid, de openbare orde, de bescherming van de volksgezondheid, de goede zeden of de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen. Criteria waaraan in dit geval niet is voldaan.

Al Mezan veroordeelt de aanhoudende stroomcrisis en wijst op zowel de Israëlische blokkade als de afwezigheid van Palestijnse politieke eenheid als katalysatoren van de crisis. De twee Palestijnse regeringen moeten prioriteit geven aan de belangen van hun burgers, zoals het waarborgen van basisdiensten, boven politieke meningsverschillen. De regeringen, betrokken autoriteiten en politieke partijen moeten serieuze en doeltreffende maatregelen nemen om de elektriciteitscrisis, die elk jaar erger wordt, op te lossen.

Palestijnen nemen deel aan een demonstratie in Jabalya op 12 januari 2017 uit protest tegen de aanhoudende stroomuitval.

Foto Mohammed Asad

Boekrecensie

Tegendraadse dromen

Dwars door Israël en de Palestijnse gebieden

door Laurens Samsom 222 blz. €18,95

Uitg. Prometheus. 2015

ISBN 978 90 351 4401 9

Vorig jaar werd op NPO 2 TV de reportage 'Team Gaza' uitgezonden, over een voetbalteam, waarbij een aantal voetballers ook buiten het veld gevolgd werden. De reportage is nog steeds te zien via uitzending gemist: https://www.npo.nl/2doc/05-09-2016/VARA_101380418.

Een mooie aanvulling op bestaande beelden over Gaza. Laurens Samsom (1986) maakte de documentaire samen met Frederick Mansell. Voorafgaand aan de uitzending was Laurens Samsom te gast op radio NPO 1, in het programma 'Kunststof'. Ook nog te horen: <https://www.nporadio1.nl/kunststof/onderwerpen/372664-laurens-samsom-journalist-documentairemaker>.

Van Laurens Samsom verscheen in 2015 het boek 'Tegendraadse dromen' waar, in mijn waarneming, tamelijk weinig aandacht aan werd besteed. Dat lijkt me niet terecht. Misschien heeft het te maken met het feit dat Samsom zich als journalist nadrukkelijk op het standpunt stelt "geen partij te willen kiezen" of zelfs het hele concept van partijen ter discussie te stellen. Een curieus en geforceerd standpunt voor iemand zoals ik, die internationaal recht en mensenrechten als leidraad neemt om wel een standpunt in te nemen. Wie in een situatie waarin het internationaal recht zo duidelijk is,

geen standpunt inneemt, kiest het recht van de sterkste, is een gedachte die ik deel. Maar Samsom is daardoor niet meteen oninteressant. Hij gaat op zoek naar 'tegendenkers', mensen die hun kritische blik niet richten op de vijand, maar op de eigen maatschappij. Samsom woonde vanaf 2011 een tijd in Israël en de Westbank, en verbleef geregeld in Gaza. En hij beschrijft uitvoerig een aantal mensen die hij over langere tijd leerde kennen, en dat vind ik het interessante van zijn boek. Zijn zoektocht door beide maatschappijen neemt je mee.

Geen standpunt is wel een standpunt.

Ik kan het niet nalaten hier een aantal van de zaken te noemen die naar mijn mening laten zien dat geen standpunt innemen ook Samsom feitelijk niet lukt. Zo heeft hij het steeds over 'Arabieren' in Israël, een zionistische formulering, want die Arabieren zijn echt Palestijnen, en geen Marokkanen of zo. Dat er in Gaza geen sprake is van wederopbouw wijt hij in één adem aan zowel Israël als aan het feit dat de Palestijnen "geen coherent plan" hebben. Er is een globaal kaartje van het gebied, waarbij de muur niet is ingetekend, waardoor de kaart nogal onvolledige informatie geeft.

Advies: Doe jezelf een plezier. Als je het nog niet deed: Kijken, luisteren en lezen.

Fennie Stavast.

Redactie: Bert Giskes,
Pieter van Niekerken,
Marco in 't Veldt,
Harm van der Veen.

Met medewerking van:
Hanin Othman,
Mousa Tawfiq,
Fennie Stavast.

Vormgeving: Harm van der Veen

Postadres: Coehoornsingel 87
9711 BR Groningen

Telefonisch: Bert Giskes
050-5421370

info@groningen-jabalya.com

Colofon

**Wilt u in het vervolg de nieuwsbrief digitaal ontvangen?
en/of wil je op de hoogte blijven van het Jabalya-project?**

Stuur dan naam, emailadres naar:

info@groningen-jabalya.com

Of juist liever met de post? Stuur dan naam en adres naar:
Stichting Groningen-Jabalya, Coehoornsingel 87, 9711 BR Groningen